

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสรีจที สรพ.๑๓๕ /๒๕๕๕

สำนวนเลขที่ ๗๙/๒๑๔/๒๕๕๕ (มีมติครั้งที่ ๘๖/๒๕๕๕ วันจันทร์ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕)

ประเภทสำนวน ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

เรื่อง เจ้าหน้าที่กระทำการทุจริตเบิกจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว

สรุปข้อเท็จจริง เจ้าหน้าที่กระทำการทุจริตเบิกจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน โดยไม่ได้มีการปฏิบัติงานจริง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑,๒๖๑,๗๓๖ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า กรณีการเบิกจ่ายค่าจ้างคนงานของหน่วยงานอยู่ในความรับผิดชอบของนาย ป. หัวหน้าหน่วยงาน จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้เบิกเงินจำนวน ๒๗๒,๐๑๐ บาท แต่เมื่อพิจารณาจากเหตุผล และพฤติการณ์แวดล้อมแล้ว เห็นว่า นาย ป. ได้ปฏิบัติงานสำเร็จตามแผนปฏิบัติงานด้วยดี มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น การปฏิบัติงานบังเกิดผลแก่ทางราชการจนได้รับหนังสือชมเชยจากผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เนื่องจากการปฏิบัติงานได้มอบหมายงานด้านการควบคุมคนงานการปฏิบัติงาน การจ่ายเงินให้แก่หัวหน้าคนงาน ดำเนินการโดยลำพังไม่กำกับดูแล เป็นเหตุให้เกิดการจ่ายเงินให้คนงานไม่ถูกต้อง ซึ่งเกิดจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำ จึงเห็นสมควรให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๕ ของเงินจำนวน ๒๗๒,๐๑๐ บาท คิดเป็นเงิน ๑๗๖,๘๐๖.๕๐ บาท

สำหรับกรณีการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของนาย จ. ซึ่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการหรือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพัสดุจะต้องรับผิดชอบชดใช้เงินตามจำนวน ๒๑,๙๐๐ บาท แต่เมื่อวิเคราะห์จากเหตุการณ์สภาพแวดล้อมสภาวะการปฏิบัติงานในท้องถิ่นทุรกันดาร โดยมุ่งหวังความสำเร็จของงาน การปฏิบัติงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการแต่เนื่องจากการกระทำการโดยขาดความระมัดระวังไม่ปฏิบัติตามระเบียบ จึงเห็นสมควรให้ชดใช้เงินค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๕ ของเงินจำนวน ๒๑,๙๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๑๔,๒๓๕ บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง ไม่เห็นด้วยกับผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน โดยเห็นว่า

กรณีที่ ๑ พยานหลักฐานมีความขัดแย้งกับข้อเท็จจริงหลายประการไม่น่าเชื่อถือ นาย ป. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย จึงใจทำให้ราชการได้รับความเสียหายตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบไว้ จึงต้องรับผิดในเงินจำนวน ๑,๒๖๑,๗๓๖ บาท

กรณีที่ ๒ กรณีนาย จ. นำรถยนต์ไปปฏิบัติหน้าที่ แต่นำใบเสร็จค่าน้ำมันห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. มาเบิกแทนในการจัดซื้อน้ำมันจากปั้มนขนาดเล็กเป็นเงิน ๒๑,๙๐๐ บาท ไม่น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต จึงไม่ต้องรับผิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด
กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวของหน่วยงาน ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ พบว่า มีบัญชีรายชื่อลูกจ้างชั่วคราวรายวันที่มิได้ปฏิบัติงานจริง แต่เบิกจ่ายเงินค่าจ้าง จำนวน ๔๒ คน ความเสียหายคิดเป็นเงิน ๑,๒๖๑,๗๓๖ บาท ส่วนราชการจึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้น ผลการสอบสวนปรากฏว่า หน่วยงานเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ การจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ เป็นเท็จ โดยมีบัญชีรายชื่อลูกจ้างชั่วคราวที่มิได้ปฏิบัติงาน แต่มีการเบิกจ่ายค่าจ้างกรณีลูกจ้างมาปฏิบัติงานจริง แต่ได้ทำหลักฐานการเบิกจ่ายเกินกว่าจำนวนวันที่ปฏิบัติงานจริง และกรณีปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงินอันเป็นเท็จโดยจัดทำบัญชีรายชื่อคนงานที่มาปฏิบัติงาน แล้วทำเรื่องขอเบิกค่าจ้าง โดยผู้มีรายชื่อในบัญชีมิได้มาปฏิบัติงานและไม่ได้ลงลายมือชื่อในเอกสารการเบิกจ่ายแต่อย่างใด ความเสียหายคิดเป็นเงิน ๑,๒๖๑,๗๓๖ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

๑. นาย ป. เจ้าหน้าที่บริหารงาน ๕ ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยงาน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ นาย ป. ได้มอบหมายให้นาย ส. และนาย พ. ตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวรายวัน เป็นผู้จัดหาลูกจ้างชั่วคราวรายวันเมื่อได้กรอกใบสมัครแล้ว นาย ป. จะเป็นผู้พิจารณารับรองเมื่อได้จำนวนตามที่ต้องการแล้วจะขออนุมัตินำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งจ้าง และเป็นผู้จัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้กับลูกจ้างชั่วคราว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ป. ได้จัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันโดยมีบัญชีรายชื่อลูกจ้างชั่วคราวที่มิได้ปฏิบัติงาน แต่มีการเบิกจ่ายค่าจ้างหรือมีลูกจ้างมาปฏิบัติงานจริง แต่ได้ทำหลักฐานการเบิกจ่ายเกินกว่าจำนวนวันที่ปฏิบัติงานจริง นอกจากนี้ยังได้มีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงินโดยจัดทำบัญชีรายชื่อคนงานแล้วทำเรื่องขอเบิกค่าจ้างโดยผู้มีรายชื่อในบัญชีมิได้มาปฏิบัติงานและไม่ได้ลงลายมือชื่อในเอกสารการเบิกจ่ายแต่อย่างใด ซึ่งจากการสอบปากคำของลูกจ้างชั่วคราวส่วนใหญ่ที่เคยให้การไว้กับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า ไม่เคยปฏิบัติงานที่หน่วยงานต่างกลับคำให้การ โดยระบุว่า ได้สมัครงานที่หน่วยงาน แต่ไม่มีรายละเอียดว่าแต่ละเดือนได้รับเงินอย่างไร รับเงินที่ไหน เมื่อใด หรือมีขั้นตอนอย่างไร น่าเชื่อว่า ลูกจ้างดังกล่าวมิได้ปฏิบัติงานจริงตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบไว้ ซึ่งจากการตรวจสอบปรากฏว่า จำนวนลูกจ้างชั่วคราวของหน่วยงานที่ นาย ป. ได้มอบหมายให้นาย ส. เป็นผู้จัดหา มีบางส่วนที่มีการจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างไปจากทางราชการโดยมิได้มีการปฏิบัติงานจริง รวมจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นเงินที่เบิกจ่ายเป็นเท็จ ๑,๒๖๑,๗๓๖ บาท เมื่อนาย ป. เป็นผู้จัดทำหลักฐานดังกล่าว พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหาย นาย ป. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

สำหรับนาย ส. ตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ซึ่งได้รับมอบหมายจากนาย ป. หัวหน้าหน่วยงาน ให้ทำหน้าที่ผู้ควบคุมงาน และเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาสมัครในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จากการให้ถ้อยคำของลูกจ้างชั่วคราวและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ให้การสอดคล้องกันว่า นาย ส. มาปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เต็มตามเวลาที่ลงลายมือชื่อไว้ และจัดให้มีการลงลายมือชื่อลูกจ้างชั่วคราวเพื่อขอเบิกเงินจากหน่วยงาน ทั้งที่ลูกจ้างชั่วคราวดังกล่าวไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่ โดยนำใบลงเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการมาให้ลงลายมือชื่อและนำไปให้นาย ป. ใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงิน พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ส่วนราชการ ได้รับความเสียหาย นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

พฤติการณ์การกระทำของนาย ป. และนาย ส. จึงเป็นการร่วมกันกระทำผิดโดยอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการจงใจกระทำละเมิดซึ่งเมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่แล้วเห็นว่า นาย ป. เป็นหัวหน้าหน่วยงาน ส่วนนาย ส. เป็นเพียงลูกจ้างชั่วคราว จึงให้นาย ป. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๘๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๒๖๑,๗๓๖ บาท คิดเป็นเงิน ๑,๐๐๙,๓๘๘.๘๐ บาท และให้นาย ส. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๑,๒๖๑,๗๓๖ บาท คิดเป็นเงิน ๒๕๒,๓๔๗.๒๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. คณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราว ประกอบด้วย นาย ร. นาย ช. นาย ว. และนาย ย. มีหน้าที่ ควบคุม ดูแล การจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวให้ถูกต้องครบถ้วน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราว ไม่ควบคุม ดูแลการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวให้ถูกต้องครบถ้วน ตามที่นาย ป. ได้ทำเรื่องขอเบิกจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวของลูกจ้างชั่วคราวรายวัน โดยไม่ได้ไปร่วมสังเกตการณ์การจ่ายเงินการที่คณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวลงชื่อไป โดยไม่ตรวจสอบว่า ลูกจ้างได้ปฏิบัติงานจริงหรือไม่ เป็นช่องทางให้นาย ป. กระทำการทุจริตได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ส่วนราชการ ได้รับความเสียหาย จึงให้คณะกรรมการจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหาย ๑,๒๖๑,๗๓๖ บาท คิดเป็นเงิน ๖๓๐,๘๖๘ บาท โดยให้รับผิดชอบในอัตราส่วนคนละเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ ๑๕๗,๗๑๗ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

อนึ่ง หากส่วนราชการได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ป. และนาย ส. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ร. นาย ช. นาย ว. และนาย ย. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินส่วนนั้นแก่นาย ร. นาย ช. นาย ว. และนาย ย. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

กรณีที่ ๒ นาย จ. เบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงจากปั้มน้ำมันขนาดเล็ก โดยไม่มีใบเสร็จรับเงิน

ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย จ. เจ้าพนักงาน ๕ มีหน้าที่ออกลาดตระเวนหาควบคุมและปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในพื้นที่ล่อแหลมต่อการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่เขตรับผิดชอบตลอดจนงานที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงควบคู่ไปกับการออกตรวจรณรงค์ด้านประชาสัมพันธ์ นาย จ. ได้จัดซื้อน้ำมันจากปั้มน้ำมันขนาดเล็ก โดยไม่มีใบเสร็จรับเงิน แต่ได้ขอใบเสร็จรับเงินจากปั้มน้ำมันอื่น คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ด. มาทำการเบิกแทนใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าว ใบเสร็จรับเงินฉบับดังกล่าวจึงเป็นใบเสร็จปลอม แต่จากการให้ถ้อยคำของนาย จ. พื้นที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นพื้นที่ทุรกันดาร ไม่มีปั้มน้ำมันขนาดใหญ่ พฤติการณ์การกระทำของนาย จ. จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ผู้ย่อ	นายมงคล	นิมประเสริฐ	นิติกร
ผู้ตรวจ	๑. นางสาวชลธิชา	นวลน้อย	หัวหน้าฝ่าย
	๒. นางสุธาทิพย์	กิตติเกษมศิลป์	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ตพ. ๔

